

- प्र.2** खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **12**
- अ) छायाचित्र पत्रकारितेबद्दल थोडक्यात माहिती द्या.
ब) सहसंपादकाची कामे कोणती?
क) मुद्रितशोधन म्हणजे काय सांगून मुद्रित शोधकाची कार्ये आणि भूमिका स्पष्ट करा.
ड) वृत्तपत्र कार्यालयातील जाहिरात विभागाबाबत माहिती द्या.
इ) वृत्तपत्र जनसंवादाचे प्रभावी माध्यम आहे हे विधान स्पष्ट करा.
ई) शैली पुस्तक म्हणजे काय?
- प्र.3** खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) **10**
- अ) अग्रलेख आणि स्तंभलेख यातील फरक उदाहरणासहित स्पष्ट करा.
ब) संपादकीय पानाबद्दल सविस्तर विवेचन करा.
- प्र.4** शिरोभाग म्हणजे काय? सांगून शिरोभागाचे प्रकार सदोहरणासहित स्पष्ट करा. **10**

Seat
No.

**B. Voc. Journalism (Semester- I) (CBCS) Examination: Oct/Nov-2023
Introduction to Journalism (BVJM102)**

Day & Date: Monday, 18-12-2023
Time: 03:00 PM To 05:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options.**08**

- 1) First paragraph in the news is known as _____.
 - a) Summary
 - b) Banner
 - c) Lead
 - d) None of these
- 2) _____ is the head of the news department in the editorial department.
 - a) Assistant Editor
 - b) News Editor
 - c) Sub Editor
 - d) Manager
- 3) Hickey's Bengal Gazette also known as _____.
 - a) Hickey's Newspaper
 - b) Calcutta General Advertiser
 - c) The Bengal Gazette
 - d) All of the above
- 4) Marathi Newspaper were published in _____ language.
 - a) English
 - b) Bengal
 - c) Marathi
 - d) Hindi
- 5) _____ Organization is established to safeguard the freedom of newspapers.
 - a) Press Trust of India
 - b) Audit Bureau of Circulation
 - c) Press Bureau of Information
 - d) Press Council of India
- 6) Darpan Newspaper started by _____.
 - a) Raja Rammohan Roy
 - b) Lokmanya Tilak
 - c) Balshastri Jambhekar
 - d) Mahatma Gandhi
- 7) An article which is written by editor as an opinion of newspaper and printed in a certain place, in certain page of a newspaper is called as _____.
 - a) Editorial
 - b) Column
 - c) Special Articles
 - d) None of these
- 8) Newspaper is an effective medium of _____.
 - a) Mass Communication
 - b) Social enlightenment
 - c) Communication
 - d) All of the above

Q.2 Write Short Answer. (Any Four)**12**

- a) Give brief information about photo journalist.
- b) What are the duties of assistant editor?
- c) What is Proof Reading? Explain the role and functions of Proof reader.
- d) Explain about the advertisement department in the newspaper office.
- e) Explain Newspaper is an effective medium of mass communication.
- f) What is style book?

- Q.3 Answer the following question. (Any One)** **10**
- a) Difference between the Editorial and Column? Discuss with examples.
 - b) Give in detail information about an Editorial Page.
- Q.4** What is Lead? Explain the types of leads with suitable example. **10**

Seat No.	
----------	--

**B. Voc. Journalism (Semester- I) (CBCS) Examination: Oct/Nov-2023
News Reporting & Feature Writing (BVJM103)**

Day & Date: Tuesday, 19-12-2023

Max. Marks: 40

Time: 03:00 PM To 05:00 PM

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

08

- 1) केंद्र सरकारचे विकास विषयक नियतकालिक कोणते?
 - अ) कुरुक्षेत्र
 - ब) चित्रलेखा
 - क) लोकप्रभा
 - ड) मार्मिक
- 2) वृत्तपत्रातील अर्धवेळ वार्ताहरास काय म्हणतात?
 - अ) स्ट्रीजर
 - ब) संपादक
 - क) उपसंपादक
 - ड) मालक
- 3) न्यायालयाच्या निकालास विरोध केल्यास कोणता गुन्हा दाखल होतो?
 - अ) अब्रू नुकसानीचा गुन्हा
 - ब) न्यायालयाचा अवमान केल्याचा गुन्हा
 - क) खासगी सावकारकीचा गुन्हा
 - ड) यापैकी नाही
- 4) विश्लेषणात्मक वार्ताकनाचे खालीलपैकी उदाहरण कोणते?
 - अ) महाराष्ट्र सरकारचा तुटीचा अर्थसंकल्प
 - ब) सोलापुरातील गटारी तुंबल्या
 - क) कुत्र्याकडून तिघांना चावा
 - ड) पावसामुळे सखल भागात चिखलाचे साम्राज्य
- 5) सी. एन. एक्स. ही कोणत्या वृत्तपत्राची पुरवणी आहे?
 - अ) लोकमत
 - ब) जनमत
 - क) सार्वमत
 - ड) एकमत
- 6) संपादकीय पानावरील मजकुराचे नियोजन कोण करतो?
 - अ) वार्ताहर
 - ब) संपादक
 - क) मालक
 - ड) जाहिरदार
- 7) खालीलपैकी मनोरंजनविषयक नियतकालिक कोणते?
 - अ) प्रीमिअर
 - ब) लोकराज्य
 - क) योजना
 - ड) कुरुक्षेत्र
- 8) पानाच्या शीर्षस्थानी सर्व स्तंभांना व्यापणाऱ्या मथळ्यास काय म्हणतात?
 - अ) ब्लर्ब
 - ब) लीड
 - क) बॅनर
 - ड) यापैकी नाही

- प्र.2** खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **12**
- अ) स्तंभ लेखन
ब) बायलाईन
क) प्रेसलाईन
ड) युद्ध वार्ताकन
इ) नियतकालिकासाठी वार्ताकन
ई) पत्रकार परिषद
- प्र.3** खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) **10**
- अ) बातमीदाराची गुणवत्ता आणि कर्तव्ये सविस्तर लिहा?
ब) भारतातील शोधपत्रकारिता उदाहरणांसह विषद करा?
- प्र.4** वृत्त आणि वृत्तकथा यातील साम्य, भेद, वैशिष्ट्ये यांची उदाहरणांसह सविस्तर चर्चा करा? **10**

- Q.3 Answer the following question. (Any One)** **10**
- a) Write in detail the qualities and duties of a reporter?
 - b) Explain investigative journalism in India with examples?
- Q.4** Discuss in detail the similarities, differences, characteristics between news and news stories with examples? **10**

Q.4 Broad questions General Topic

10

- a)** What is Communication? Explain the principles of effective communication?
- OR**
- b)** Write a narrative on your unforgettable test in life?

Seat No.	
----------	--

**B.Voc Journalism (Semester - II) (CBCS) Examination: Oct/Nov-2023
Compulsory English (Part - II) (BVHCT0201)**

Day & Date: Thursday, 21-12-2023
Time: 03:00 PM To 05:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options. 08

- 1) What is the honorable part of discourse?
 - a) To talk a lot
 - b) To listen to others
 - c) To lead the discussion
 - d) To give opportunity
- 2) Which sort of person asks troublesome question?
 - a) Educated
 - b) Intelligent
 - c) Poser
 - d) Tedious
- 3) What has some men profited by the lack of formal education?
 - a) Jobs
 - b) Eminence
 - c) Hope
 - d) Money
- 4) Who denounced fugitive and cloistered virtue?
 - a) Aristotle
 - b) Milton
 - c) Galileo
 - d) Newton
- 5) Who plays the huge role and affects the entire country?
 - a) Intrigue
 - b) Monarchy
 - c) Hope
 - d) Calumny
- 6) What according to the poet will rise again?
 - a) Pollution
 - b) Rivers
 - c) The Sun
 - d) Humans
- 7) What is the profession of the ideal man described in the Ode on Solitude?
 - a) Pastor
 - b) Farmer
 - c) Cobbler
 - d) Teacher
- 8) What does the poet want the lover to do?
 - a) Forget and Smile
 - b) Remember and be sad
 - c) Remember and be Happy
 - d) Forget and Happy

Q.2 Write Short Answer. (Any Four) 12

- a) What is the relation between wit and discourse?
- b) How is Humour and Jest important in discourse?
- c) What kind of people can achieve the true essence of freedom?
- d) What opinion does the author have of education system of his time?
- e) Discuss the image of slavery in the poem?
- f) What is the true sense of freedom?

Q.3 Answer the following question. (Any One)**10**

- 1) Make a five-minute presentation to introduce yourself in an interview
- 2) Make a five-minute presentation to introduce yourself in an interview. Include the following points
 - a) who are you
 - b) where do you come from
 - c) what is your educational qualification
 - d) what are skills or as a professional
 - e) why do you are fit for this job

Q.4 The following piece has been taken from Dr. B. R. Ambedkars speech that he prepared for the 1936 Annual conference in lahor. Write the verbs given in the brackets in its appropriate forms.**10**

The path of social reform like the path to heaven at any rate in India is ----- (strew) with many difficulties. Social reform in India ----- (have) few friends and many critics. The critics ----- (Fall) into two distinct classes. Once class ----- (consist) of political reformers and the other of the socialists.

If ----- (be) at one time ----- (recognize) that without social efficiency no permanent progress in the other fields of activity ----- (be) possible. That owing mischief wrought by the evil customs, Hindu Society ----- (be) not in a state of efficiency and that ceaseless efforts must be made to ----- (eradicate) these evils.

- प्र.2 खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) 12
- अ) संवाद
 - ब) संवादाचे प्रकार
 - क) आधुनिक माध्यमे
 - ड) जनसंवादाची वैशिष्ट्ये
 - इ) आत्मसंवाद
 - ई) संदेश
- प्र.3 खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (कोणताही एक) 10
- अ) संवाद म्हणजे काय? संवादाचे घटक स्पष्ट करा?
 - ब) माध्यमांचे एकत्रीकरण म्हणजे काय उदाहरणासह स्पष्ट करा?
- प्र.4 सविस्तर उत्तर लिहा. 10
- जनसंवाद म्हणजे काय? जन संवादाची कार्ये स्पष्ट करा. जनसंवादाची माध्यमे कोणती आहेत?

Seat No.	
-------------	--

**B. Voc Journalism (Semester - II) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Introduction to Communication & Mass Communication (BVHCT0202)

Day & Date: Friday, 22-12-2023
Time: 03:00 PM To 05:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options.

08

- 1) _____ means noise in communication.

a) Song	b) Message
c) Voice	d) Unwanted disturbance
- 2) Integration of various technologies in communication means _____.

a) Convergence	b) Together
c) Mass media	d) Audience
- 3) Mass media is a tool of _____ change.

a) Society	b) Media
c) Education	d) Party
- 4) _____ is traditional tool of communication.

a) Weekly	b) Monthly
c) Powada	d) Newspaper
- 5) Self communication is also known as _____ Communication.

a) mass	b) nonverbal
c) intra personal	d) public
- 6) Face to face conversation between two persons is _____ communication.

a) mass	b) self
c) interpersonal	d) public
- 7) _____ is a modern medium of mass communication.

a) Nabhovani	b) Tamasha
c) Kirtan	d) Bharud
- 8) _____ is not an element of communication.

a) Receiver	b) Message
c) Medium	d) Government

Q.2 Write Short Answers. (Any Four)

12

- a) Communication
- b) Types of communication
- c) Modern media
- d) Characteristics of mass communication
- e) Self communication
- f) Message

- Q.3 Answer the following question. (Any One)** **10**
- a) What is communication? Explain the elements of communication?
 - b) Explain with example what is convergence of media?
- Q.4 Write a detailed answer.** **10**
- What is mass communication? Explain the functions of mass communication.
What are the mediums of mass communication?

Seat
No.

B.Voc Journalism (Semester- II) (CBCS) Examination: Oct/Nov-2023
Development of Media (BVST0203)

Day & Date: Saturday, 23-12-2023
Time: 03:00 PM To 05:00 PM

Max. Marks: 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

08

- 1) भारतातील पहिले वृत्तपत्र कोणते?

अ) हिंदुस्थान समाचार	ब) समाचार भारती
क) हिकीज बंगाल गॅझेट	ड) दर्पण
- 2) स्टिंग ऑपरेशनचा कोणत्या प्रकारच्या पत्रकारितेत समावेश होतो?

अ) शोध पत्रकारिता	ब) क्रीडा पत्रकारिता
क) कृषी पत्रकारिता	ड) शैक्षणिक पत्रकारिता
- 3) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी सुरु केलेले पहिले वृत्तपत्र कोणते?

अ) बहिष्कृत भारत	ब) मूकनायक
क) जनता	ड) सामना
- 4) नवाकाळ या वृत्तपत्राचे संस्थापक कोण?

अ) नीलकंठ खाडिलकर	ब) बाळासाहेब ठाकरे
क) नानासाहेब परुळेकर	ड) लोकमान्य टिळक
- 5) खालीलपैकी कोणाला न्यू मीडिया म्हणता येईल?

अ) नियतकालिक	ब) न्यूज पोर्टल
क) वृत्तपत्र	ड) यापैकी नाही
- 6) पी. आर. बी. ॲक्टचे पूर्ण रूप.

अ) प्रेस रिलेशन बील	ब) पब्लिक रिलेशन बुक ॲक्ट
क) पीपल्स रजिस्ट्रेशन बील	ड) प्रेस ॲण्ड रजिस्ट्रेशन ऑफ बुक्स ॲक्ट
- 7) प्रसार माध्यमांना खालीलपैकी काय संबोधले जाते?

अ) लोकशाहीचा पहिला स्तंभ	ब) लोकशाहीचा दुसरा स्तंभ
क) लोकशाहीचा तिसरा स्तंभ	ड) लोकशाहीचा चौथा स्तंभ
- 8) पत्रकारितेस स्वातंत्र्याची का गरज आहे?

अ) लोकसंख्या नियंत्रणासाठी	ब) लोकशाहीच्या सक्षमीकरणासाठी
क) नफा कमावण्यासाठी	ड) मनोरंजनासाठी

- प्र.2 खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) 12
- अ) माध्यम मिश्रण
ब) माहिती समाज
क) भाषण आणि अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य
ड) वृत्तपत्र स्वातंत्र्य
इ) वेब ऑफसेट
ई) मुद्रित माध्यम
- प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) 10
- अ) वृत्तपत्र स्वातंत्र्याची गळचेपी होते का? उदाहरणांसह विशद करा.
ब) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पत्रकारितेची वैशिष्ट्ये सांगा.
- प्र.4 भारतातील सामाजिक सुधारणेच्या चळवळीत पत्रकारितेने दिलेले योगदान विषद करा. 10

Seat No.	
----------	--

**B.Voc Journalism (Semester- II) (CBCS) Examination: Oct/Nov-2023
Development of Media (BVSCT0203)**

Day & Date: Saturday, 23-12-2023
Time: 03:00 PM To 05:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options. 08

- 1) Which was the first newspaper in India?
 - a) Hindustan Samachar
 - b) Samachar Bharti
 - c) Hickey's Bengal Gazette
 - d) Darpan
- 2) What kind of journalism involves the sting operation?
 - a) Investigative journalism
 - b) Sports journalism
 - c) Agricultural journalism
 - d) Educational journalism
- 3) Which was the first newspaper started by Dr. Babasaheb Ambedkar?
 - a) Bahishkrut Bharat
 - b) Muknayak
 - c) Janata
 - d) Samana
- 4) Who is the founder of Nawakal newspaper?
 - a) Neelkanth Khadilkar
 - b) Balasaheb Thackeray
 - c) Nanasaheb Parulekar
 - d) Lokmanya Tilak
- 5) Which of the following can be called New Media?
 - a) Periodical
 - b) News portal
 - c) News paper
 - d) None of this
- 6) Full form of the P.R.B. Act _____.
 - a) Press Relation Bill
 - b) Public Relations Book Act
 - c) People's Registration Bill
 - d) Press and Registration of Books Act
- 7) Which of the following is called media?
 - a) The first pillar of democracy
 - b) The second pillar of democracy
 - c) The third pillar of democracy
 - d) The fourth pillar of democracy
- 8) Why does journalism need freedom?
 - a) For population control
 - b) For the empowerment of democracy
 - c) To make a profit
 - d) For entertainment

Q.2 Write Short Answer. (Any Four) 12

- a) Media Convergence
- b) Information Society
- c) Freedom of speech and expression
- d) Freedom of the press
- e) Web Offset
- f) Print Media

- Q.3 Answer the following question. (Any One)** **10**
- a)** Was newspaper freedom a stranglehold? Explain with examples?
 - b)** What are the features of Dr. Babasaheb Ambedkar's journalism?
- Q.4 Describe the contribution of journalism to social reform movement in India.** **10**

Seat
No.**B.Voc Journalism (Semester-III) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023****Development communication (BVJM301)\(BVHCT0301)**

Day & Date: Tuesday, 26-12-2023

Max. Marks: 40

Time: 03:00 PM To 05:00 PM

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

08

- 1) खेडा प्रकल्प कोणत्या राज्यात सुरु झाला?
अ) महाराष्ट्र
ब) राजस्थान
क) गुजरात
ड) आसाम
- 2) डिफ्यूजन ऑफ इनोव्हेशन्स थिअरी कोणी विकसित केली आहे?
अ) एव्हरेट रॉजर्स
ब) डॅनियल लर्नर
क) शॉन मॅकब्राइड
ड) पाओलो फ्रीर
- 3) 'नभोवाणी शेतकरी मंडळ' हा कार्यक्रम ——— वर प्रसारित होत आहे?
अ) दूरदर्शन
ब) रेडिओ
क) DTH
ड) वरील सर्व
- 4) कृषी आणि ग्रामीण विकासासाठी कोणती संस्था आर्थिक मदत करते?
अ) HDFC
ब) नाबार्ड
क) नागार्ड बँक
ड) वरील सर्व
- 5) SITE प्रकल्प कोणत्या वर्षी सुरु झाला?
अ) 1975
ब) 1974
क) 1973
ड) 1980
- 6) SITE पूर्ण फॉर्म?
अ) सॅटेलाइट इंस्ट्रक्शनल टेलिव्हिजन एक्सपेरिमेंट
ब) सॅटेलाइट इंस्ट्रुमेंटल टेलिफोन एक्सपेरिमेंट
क) सॅटेलाइट इन्फॉर्मेशन टेलिव्हिजन एक्सपेरिमेंट
ड) सॅटेलाइट इंस्ट्रक्शनल टेलिकम्युनिकेशन एक्सपेरिमेंट
- 7) मासिकांची अचूक जोडी निवडा.
अ) कुरुक्षेत्र आणि योजना
ब) लोकराज्य आणि लोकप्रभा
क) चित्रलेखा आणि योजना
ड) वरील सर्व
- 8) ई-चौपाल ——— बदल आहे?
अ) ग्रामीण महिला
ब) आदिवासी
क) शेतकरी
ड) सैनिक

प्र.2 खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

- अ) शाश्वत विकास
- ब) मॅकब्राइड कमिशन
- क) विकासात्मक संवादाचे माध्यम म्हणून रेडिओची भूमिका
- ड) ई-गव्हर्नन्स
- इ) विकासात्मक बातम्यांमध्ये सोशल मिडियाची भूमिका
- ई) ज्ञान वाणी आणि ज्ञान दर्शन यांची तुलना करा.

प्र.3 सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणताही एक)

10

- अ) विकास पत्रकारितेच्या समस्या सांगा?
- ब) विकासात्मक पत्रकारितेची व्याप्ती आणि महत्त्व स्पष्ट करा?

प्र.4 सविस्तर उत्तर लिहा.

10

चित्रवाणी हे विकासात्मक संवादाचे माध्यम समजावून सांगा?

Seat No.	
----------	--

**B.Voc Journalism (Semester-III) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Development communication (BVJM301)\(BVHCT0301)

Day & Date: Tuesday, 26-12-2023
Time: 03:00 PM To 05:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options.

08

- 1) Kheda Project was started in which state?
 - a) Maharashtra
 - b) Rajasthan
 - c) Gujarat
 - d) Assam
- 2) Who has developed Diffusion of Innovations Theory?
 - a) Everett Rogers
 - b) Daniel Lerner
 - c) Sean McBride
 - d) Paolo Freire
- 3) The Programme '*Nabhowani Shetkari Mandal*' is broadcasting on _____?
 - a) Television
 - b) Radio
 - c) DTH
 - d) All of this
- 4) Which organization provides financial assistance for agriculture and rural development?
 - a) HDFC
 - b) NABARD
 - c) NAGARD Bank
 - d) All of this
- 5) Which year SITE Project launched?
 - a) 1975
 - b) 1974
 - c) 1973
 - d) 1980
- 6) SITE Full form?
 - a) Satellite Instructional Television Experiment
 - b) Satellite Instrumental Telephone Experiment
 - c) Satellite Information Television Experiment
 - d) Satellite Instructional Telecommunication Experiment
- 7) Choose the accurate pair of magazines:
 - a) Kurukshetra & Yojana
 - b) Lokrajya & Lokprabha
 - c) Chitrlekha & Chitrawani
 - d) All are this
- 8) E-Choupal is about the _____
 - a) Rural Women
 - b) Tribals
 - c) Farmers
 - d) Soldiers

- Q.2 Write Short Answer. (Any Four)** **12**
- a) Sustainable development
 - b) McBride commission
 - c) Radio as a medium of development communication
 - d) E-Governance
 - e) Role of the social media in development news
 - f) Compare the Gyan Wani & Gyan Darshan
- Q.3 Write broad answers (any one out of two)** **10**
- a) Explain the issues of Development Journalism.
 - b) Explain the scope and importance of Development Journalism.
- Q.4 Write Detail Answer** **10**
- Explain the Television as a medium of development communication?

- प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (सहा पैकी चार) 12
- अ) रेडिओ माहितीपट स्पष्ट करा.
ब) रेडिओ साठीच्या बातम्या स्पष्ट करा.
क) एफ एम स्पष्ट करा.
ड) रेडिओच्या मर्यादा स्पष्ट करा.
इ) रेडिओ मुलाखत स्पष्ट करा.
ई) आकाशवाणीवर दिवसभरात कोणकोणते कार्यक्रम प्रसारित होतात?
- प्र.3 सविस्तर उत्तरे लिहा. (दोन पैकी एक) 10
- अ) भारतात शैक्षणिक रेडिओची गरज स्पष्ट करा.
ब) ट्रान्समिशन आणि रेडिओ स्टेशन्सच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.
- प्र.4 सविस्तर उत्तर लिहा. 10
- अ) रेडिओवर प्रसारित होणाऱ्या कार्यक्रमांचे विविध प्रकार व त्यांचे स्वरूप विशद करा.

Seat No.	
----------	--

**B. Voc Journalism (Semester - III) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Introduction to Radio (BVJM302)/(BVHCT0302)

Day & Date: Wednesday, 27-12-2023
Time: 03:00 PM To 05:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternative

08

- 1) Bajaan Raho' is the famous slogan of _____ FM channel?
 - a) Red FM
 - b) Big FM
 - c) Radio Mirchi
 - d) AIR
- 2) Radio broadcasting started in India in _____.
 - a) 1924
 - b) 1927
 - c) 1930
 - d) 1936
- 3) In which modulation the frequency of a carrier wave is varied in accordance with the modulating signal?
 - a) Amplitude Modulation
 - b) Angle Modulation
 - c) Spectral Modulation
 - d) Frequency Modulation
- 4) AIR is also termed as _____.
 - a) Akashwani
 - b) Vividh Bharati
 - c) FM
 - d) None of these
- 5) Gyanwani is radio of _____.
 - a) SUS
 - b) SPPU
 - c) IQNOU
 - d) BAMU
- 6) Radio is a _____ only medium.
 - a) sound
 - b) visual
 - c) audio-visual
 - d) none of these
- 7) Which one of the following is a type of microphone?
 - a) Basic Microphone
 - b) Stagnant mike
 - c) Omni-directional
 - d) None of these
- 8) Radio was invented by _____.
 - a) Rajesh Chandra Bose
 - b) Guglielmo Marconi
 - c) Anotonio Gramsci
 - d) None of these

Q.2 Write short answers (any four out of six)

12

- a) Explain radio documentary.
- b) Explain radio news.
- c) Explain FM.
- d) Explain limitations of radio.
- e) Explain radio interview.
- f) Which are the programs aired on AIR during the day?

- Q.3 Write broad answers (any one out of two)** **10**
- a) Explain need for educational radio in India.
 - b) Explain different modes of radio transmission and radio stations.
- Q.4 Write broad answer.** **10**
- Explain the different types of programs broadcast on radio and their format.

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (सहा पैकी चार)

- अ) जनसंपर्काची आचारसंहिता
- ब) शासकीय जनसंपर्क
- क) खाजगी जनसंपर्क
- ड) जनमत
- इ) अंतर्गत गृहपत्र
- ई) आयव्ही ली

प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

10

- अ) जनसंपर्काची उद्दिष्टे आणि कार्य लिहा?
- ब) भारतातील जनसंपर्काचा उदय आणि विकास स्पष्ट करा.

प्र.4 सविस्तर उत्तर लिहा.

10

जनसंपर्क म्हणजे काय? जनसंपर्काची मुद्रित माध्यमे सविस्तर स्पष्ट करा?

- Q.3 Write the answer to any one of the following questions. 10**
- a) Write the objectives and functions of public relations?
 - b) Explain the rise and development of public relations in India?
- Q.4 Write a detailed answer. 10**
- What is Public Relations? Explain print media PR tools in detail?

Seat No.	
----------	--

**B.Voc Journalism (Semester-IV) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Introduction to Television (BVHCT0401)

Day & Date: Tuesday, 26-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

08

- 1) भारतीय चित्रवाणीवरील पहिली कौटुंबिक मालिका (सोप ऑपरा) कोणती?
अ) हम लोग
ब) बुनियाद
क) मालगुडी डेज
ड) काय सांगशील ज्ञानदा
- 2) ओ. बी. व्हॅनचे पूर्णरूप काय आहे?
अ) आऊटडोअर ब्रॉडकास्टिंग व्हॅन
ब) ओव्हर ब्रॉडकास्टिंग व्हॅन
क) ऑनलाईन ब्रॉडकास्टिंग व्हॅन
ड) यापैकी नाही
- 3) दूरदर्शनचे ब्रीदवाक्य काय आहे?
अ) सत्यम शिवम सुंदरम
ब) राहा एक पाऊल पुढे
क) बहुजन हिताय बहुजन सुखाय
ड) यापैकी नाही
- 4) दूरचित्रवाणी वार्ताकनात पी. टी. सी. चा अर्थ काय?
अ) प्रेस ट्रस्ट कार्पोरेशन
ब) प्रेस ट्रस्ट कंपनी
क) पीस-टू-कॅमेरा
ड) प्रेस टू कट
- 5) टी. आर. पी. चे पूर्णरूप काय?
अ) टेलिव्हिजन रेटिंग पॉइंट्स
ब) टेलिव्हिजन रेटिंग प्रोग्राम
क) टेलिव्हिजन रेटिंग प्रोसेस
ड) यापैकी नाही
- 6) स्टार टीव्हीचे मालक कोण आहेत?
अ) रूपोर्ट मर्डोक
ब) नरेंद्र मोदी
क) राजीव खांडेकर
ड) यापैकी नाही
- 7) दूरचित्रवाणी स्टुडिओत उपस्थित नसणाऱ्या प्रेक्षकांचा तत्काळ सहभाग ज्यात शक्य असतो असा कार्यक्रम कोणता?
अ) अंतर्गत संवाद
ब) फोन-इन-कार्यक्रम
क) सहभागी कार्यक्रम
ड) यापैकी नाही
- 8) टी. व्ही. स्टुडीओचे जेथून सर्व नियंत्रण चालते तो विभाग कोणता?
अ) पी. सी. आर.
ब) के. सी. आर.
क) पी. व्ही. सी.
ड) यापैकी नाही

- प्र.2 खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) 12
- अ) ओबी व्हॅन
ब) आउटपुट विभाग
क) पीसीआर
ड) स्पेशल इफेक्ट्स
इ) वॉक थू
ई) न्यूज बुलेटीन
- प्र.3 खालीपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. 10
- अ) दूरदर्शनचा इतिहास आणि वाटचाल यावर सविस्तर लिहा.
ब) वृत्तवाहिन्यांवरील चर्चात्मक कार्यक्रम जनमत निर्मिती करतात का? सविस्तर विश्लेषण करा.
- प्र.4 सविस्तर उत्तर लिहा. 10
- वृत्तवाहिनीतील इनपुट आणि आउटपुट विभागाच्या कार्यपद्धतीची सविस्तर माहिती लिहा.

Seat No.	
----------	--

**B.Voc Journalism (Semester-IV) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Introduction to Television (BVHCT0401)**

Day & Date: Tuesday, 26-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options. 08

- 1) What was the first family series (soap opera) on Indian television?
 - a) Hum Log
 - b) Buniyad
 - c) Malgudi days
 - d) Kay sangshil Dnyanada
- 2) What is the full form of the O.B. van?
 - a) Outdoor Broadcasting Van
 - b) Over Broadcasting Van
 - c) Outdoor Broadcasting Van
 - d) None of this
- 3) What is the motto of Doordarshan?
 - a) Satyam Shivam Sundaram
 - b) Raha Ek Paul Pudhe
 - c) Bahujan Hitaya Bahujan Sukhaya
 - d) None of this
- 4) What is the meaning of PTC in television news?
 - a) Press Trust Corporation
 - b) Press Trust Company
 - c) Peace-to-camera
 - d) Press to cut
- 5) What is the full form of T.R.P.?
 - a) Television Rating Points
 - b) Television Rating Program
 - c) Television rating process
 - d) None of these
- 6) Who owns Star TV?
 - a) Rupert Murdoch
 - b) Narendra Modi
 - c) Rajiv Khandekar
 - d) None of these
- 7) What is the program in which immediate participation of the audience who is not present the television studio is possible?
 - a) Internal communication
 - b) Phone-in-program
 - c) Participatory programs
 - d) None of these
- 8) TV What is the department of the studio from which all control is exercised?
 - a) PCR
 - b) K.C.R.
 - c) PVC
 - d) None of this

Q.2 Write Short Answer. (Any Four) 12

- a) OB Van
- b) Output section
- c) PCR
- d) Special effects
- e) Walk Through
- f) News Bulletin

- Q.3 Answer the following questions (Any one)** **10**
- a) Write in detail on the history and progress of Doordarshan.
 - b) Do talk shows on news channels create public opinion. Do a detailed analysis?
- Q.4 Answer the following questions in details.** **10**
- Write a detailed description of the functioning of input and output department in a news channel?

- प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (सहा पैकी चार) 12
- अ) मुद्रित जाहिरातीतील आवश्यक घटक कोणते?
ब) जाहिरात हे संवादाचे प्रभावी साधन आहे, हे विधान स्पष्ट करा.
क) जाहिरातीची कार्ये आणि भूमिका स्पष्ट करा.
ड) आयडा मॉडेल विशद करा.
इ) जाहिरातीसाठी लेखन करणाऱ्या कॉपीरायटरने पाळावयाचे नियम कोणते?
ई) जाहिरात संस्थेची कार्ये स्पष्ट करा.
- प्र.3 सविस्तर उत्तरे लिहा. (दोन पैकी एक) 10
- अ) जाहिरात संस्थेची रचना सांगून त्यात कार्यरत वेगवेगळ्या विभागांची माहिती द्या.
ब) जाहिरात म्हणजे काय सांगून जाहिरातींच्या प्रकारांबाबत माहिती द्या.
- प्र.4 सविस्तर उत्तर लिहा. 10
- अ) जाहिरातीसाठी आवश्यक माध्यमे कोणती? या माध्यमांची जाहिरातीसाठीचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.

- Q.3 Descriptive Type Question (Any one)** **10**
- a) Explain the structure of an ad agency and the different departments working in it.
 - b) What is Advertisement? Explain the role and functions of advertising.
- Q.4 Descriptive Type Question.** **10**
- Which are the important medias for advertising? Explain the advantages and disadvantages of these media for advertising.

Seat No.	
----------	--

**B. Voc Journalism (Semester - IV) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Film Studies and Appreciation (BVST0401)

Day & Date: Thursday, 28-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

08

- 1) ——— हे शॉट चे मुलभूत एकक आहे.
अ) फ्रेम
ब) सीन
क) स्क्रिप्ट
ड) यापैकी नाही
- 2) सिनेमाटोग्राफचा शोध खालीलपैकी कोणी लावला?
अ) ल्युमिअर ब्रदर्स
ब) मणी सेठना
क) दादा साहेब फाळके
ड) धीरेंद्र नाथ गांगुली
- 3) सेन्सॉर बोर्डाचे मुख्यालय ——— येथे आहे.
अ) दिल्ली
ब) पुणे
क) मुंबई
ड) कोलकाता
- 4) पुढीलपैकी कोणत्या दिग्दर्शकाचे चित्रपट मिडल सिनेमा म्हणून ओळखले जातात?
अ) मनी कौल
ब) कुमार साहनी
क) श्यामबेनेगल
ड) हृषिकेश मुखर्जी
- 5) पाथेर पांचाली, अपराजितो आणि द वर्ल्ड ऑफ अपु या तीन चित्रपटांचे दिग्दर्शन कोणी केले आहे?
अ) सत्यजित रे
ब) गुरु दत्त
क) श्याम बेनेगल
ड) हृषिकेश मुखर्जी
- 6) सत्यजित रे यांनी कोणत्या फ्रेंच दिग्दर्शनास असिस्ट केले?
अ) फ्रँकोइस ट्रुफॉट
ब) जीन-लुकगोडार्ड
क) जीन रेनोइर
ड) आन्द्रेबझीन
- 7) पूर्वीच्या ——— स्टुडिओमध्ये एफटीआयआयची स्थापना करण्यात आली होती.
अ) दादा कोंडके
ब) प्रभात
क) यशराज
ड) राज कपूर
- 8) दरवर्षी भारतीय आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव कोठे आयोजित केला जातो?
अ) मुंबई
ब) पुणे
क) चेन्नई
ड) गोवा

- प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (सहा पैकी चार) 12
- अ) प्रोडक्शन ही चित्रपट निर्मितीतील पायरी सविस्तर स्पष्ट करा.
ब) कॅमेरा मुव्हमेंट सविस्तर स्पष्ट करा.
क) समांतर सिनेमा स्पष्ट करा.
ड) जागतिक चित्रपटसृष्टीतील अकिरा कुरोसावाचे योगदान स्पष्ट करा.
इ) ऑस्कर पुरस्कार विजेत्या चित्रपटांची कोणतीही सहा नावे लिहा.
ई) दादासाहेब फाळके यांचे भारतीय चित्रपटसृष्टीतील योगदान स्पष्ट करा.
- प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. 10
- अ) कोणत्याही नवीनतम चित्रपटाचे पुनरावलोकन लिहा.
ब) मराठी चित्रपटाचा इतिहास सविस्तर स्पष्ट करा.
- प्र.4 सविस्तर उत्तर लिहा. 10
- अ) फिल्म जॉनर म्हणजे काय? त्याचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

**B. Voc Journalism (Semester - IV) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Film Studies and Appreciation (BVSCT0401)

Day & Date: Thursday, 28-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternatives given below. 08

- 1) _____ is the basic unit of shot.
 - a) Frame
 - b) Scene
 - c) Script
 - d) None of these
- 2) Who among the following invented the cinematograph?
 - a) Lumiere Brothers
 - b) Mani Sethna
 - c) Dada Saheb Phalke
 - d) Dhirendra Nath Ganguly
- 3) Headquarter of CBFC is situated in.
 - a) Delhi
 - b) Pune
 - c) Mumbai
 - d) Kolkata
- 4) Which of the following director's films are also known as middle cinemas?
 - a) Mani Kaul
 - b) Kumar Shahani
 - c) Shyam Benegal
 - d) Hrishikesh Mukherjee
- 5) The film trilogy – Pather Panchali, Aparajito and The World of Apu is directed by?
 - a) Satyajit Ray
 - b) Guru Datt
 - c) Shyam Benegal
 - d) Hrishikesh Mukherjee
- 6) Which French director did Satyajit Ray assist?
 - a) Francois Truffaut
 - b) Jean-Luc Godard
 - c) Jean Renoir
 - d) Andre Bazin
- 7) FTII was set up in Pune in the erstwhile Prabhat Studios.
 - a) Dada Kondake
 - b) Prabhat
 - c) Yashraj
 - d) Raj Kapoor
- 8) Where the International Film Festival of India is held every year?
 - a) Mumbai
 - b) Pune
 - c) Chennai
 - d) Goa

Q.2 Write short answers (any four out of six) 12

- a) Explain production stage in film production.
- b) Explain camera movement.
- c) Explain parallel cinema.
- d) Explain contribution of Akira Kurosawa in world cinema.
- e) Write any six names of Oscar award winner films.
- f) Explain contribution of Dadasaheb Phalke in Indian cinema.

- Q.3 Write the answer to any one of the following questions. 10**
- a) Write a review on any latest film.
 - b) Explain history of Marathi cinema.
- Q.4 Write a detailed answer. 10**
- Define and explain film genres and types of film genres with examples.

Seat No.	
----------	--

**B.Voc Journalism (Semester - V) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Digital Journalism**

Day & Date: Thursday, 21-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

08

- 1) खालीलपैकी कोणते ॲप्लिकेशन नाही आहे?
अ) फेसबुक
ब) इंस्टाग्राम
क) टिंडर
ड) जिंगल
- 2) मीडिया कन्व्हर्जन्सच्या संकल्पनेचे उत्कृष्ट उदाहरण कोणते आहे?
अ) मजकूर, प्रतिमा, संदेश
ब) मजकूर, प्रतिमा, व्हिडिओ, मीडिया
क) मजकूर प्रतिमा, व्हिडिओ, ऑडिओ
ड) मजकूर, प्रतिमा, ऑडिओ, स्टुडिओ
- 3) डिजिटल पत्रकारितेचा खालीलपैकी कोणता भाग नाही?
अ) ई-पेपर
ब) वेब-पोर्टल
क) ई-न्यूज
ड) ई-प्रिंट
- 4) खालीलपैकी कोणते डिजिटल ओळख पत्र नाही?
अ) आधार कार्ड
ब) पॅन कार्ड
क) मतदान कार्ड
ड) सिम कार्ड
- 5) खालीलपैकी अचूक डिजिटल मीडिया प्लॅटफॉर्म कोणते आहेत?
अ) फेसबुक, इंस्टाग्राम, ट्विटर, व्हॉट्सअप
ब) मेसेंजर, चॅट रूम, डायरेक्ट मेसेज, फीडबॅक
क) शादीडॉटकॉम, फॅशनडॉटकॉम, ब्युटिडॉटकॉम, लवडॉटकॉम
ड) पब-जी, झोम्बीज, चॅटजीटीपी, एआय
- 6) नागरिक पत्रकारितेची संकल्पना ---- बद्दल आहे?
अ) कॅनडाचे नागरिकत्व
ब) मेट्रो-सिटी पत्रकारिता
क) नागरिकांद्वारे बातम्यांचे वृत्तांकन
ड) पत्रकारांद्वारे बातम्यांचे वृत्तांकन
- 7) सोशल मीडिया ॲप्सचा अचूक पर्याय निवडा:
अ) फेसबुक, इंस्टाग्राम, टेलिग्राम, मेसेंजर
ब) Snapchat, ShareChat, Moj, Flimora
क) टिंडर, बंबल, क्वॅकक्वॅक, मिंगल 2:
ड) A, B आणि C

- 8) मल्टीमीडियाचे सर्वोत्तम उदाहरणः
अ) टेलिफोन
क) रेडिओ
ब) वृत्तपत्र
ड) मोबाईल

- प्र.2 खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) 12
अ) डिजिटल मीडिया विरुद्ध मुख्य प्रवाहातील मीडिया
ब) डिजिटल संस्कृती आणि डिजिटल ओळख
क) समाज माध्यमे
ड) नागरिक पत्रकारिता
इ) सामग्री पत्रकारिता/आशय पत्रकारिता
ई) ऍडसेन्स
- प्र.3 सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणताही एक) 10
अ) ऑनलाइन न्यूज पोर्टलचे महत्त्व आणि उदय लिहा?
ब) अप्लिकेशनची मूलभूत संकल्पना स्पष्ट करा?
- प्र.4 इंटरनेट आणि ऑनलाइन संज्ञापनाचा विकास स्पष्ट करा. 10

Seat No.	
-------------	--

**B.Voc Journalism (Semester - V) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Digital Journalism**

Day & Date: Thursday, 21-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options.

08

- 1) Which is the not application?

a) Facebook	b) Instagram
c) Tinder	d) Jingle
- 2) Which is an excellent example of Concept of Media Convergence?

a) Text, Images, Message	b) Text, Images, Video, Media
c) Text, Images, Video, Audio	d) Text, Images, Audio, Studio
- 3) Which is not Part of Digital Journalism?

a) E-Paper	b) Web-Portal
c) E-News	d) E-Print
- 4) Which is not Digital identity?

a) Aadhaar Card	b) Pan Card
c) Voter Card	d) SIM Card
- 5) Which are the accurate Digital Media Platforms?
 - a) Facebook, Instagram, Twitter, WhatsApp
 - b) Messenger, Chat Room, Direct message, Feedback
 - c) Shadi.com, Fashan.com, Beauty.com, love.com
 - d) Pub-G, Zombies, ChatGTP, AI
- 6) The Concept of Citizen Journalism is about _____.

a) Citizenship of Canada	b) Metro-City Journalism
c) News Reporting by Citizen	d) News Reporting by Journalist
- 7) Choose the accurate option of Social Media: _____.
 - a) Facebook, Instagram, Telegram, Messenger
 - b) Snapchat, ShareChat, Moj, Filmora
 - c) Tinder, Bumble, QuackQuack, Mingle2
 - d) A, B & C
- 8) The best example of Multimedia: _____.

a) Telephone	b) News paper
c) Radio	d) Mobile

Q.2 Write Short Answer. (Any Four)

12

- a) Digital Media vs Mainstream Media
- b) Digital culture and digital identity
- c) Social Media
- d) Citizen Journalism
- e) Content Journalism
- f) AdSense

- Q.3 Answer the following question. (Any One)** **10**
- a)** Write the Importance and emergence of online news portals?
 - b)** Explain the fundamental concepts and applications?
- Q.4 Explain the Development of Internet and online communication?** **10**

Seat
No.

**B.Voc Journalism (Semester- V) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Communication and Mass Communication Theories (BVJM502)

Day & Date: Friday, 22-12-2023

Max. Marks: 40

Time: 11:00 AM To 01:00 PM

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

08

- 1) मास मीडिया अँड नॅशनल डेव्हलपमेंट ग्रंथ — यांनी लिहिला.
अ) डॅनियल लर्नर
ब) गटेनबर्ग
क) अल्विन टोपलर
ड) केवल कुमार
- 2) माध्यमाच्या समाजवादी सिध्दांतात — तत्वाला महत्त्व दिले जाते.
अ) भौगोलिक—राष्ट्र
ब) नेते—राजकीय
क) आर्थिक—कामगार
ड) भांडवली—मालक
- 3) — हा सिध्दांत कालबाह्य झाला आहे.
अ) सोविएत
ब) लोकशाही
क) उदारमतवादी
ड) मुक्त माहिती
- 4) मुक्त पत्रकारिता सिध्दांत — स्वतंत्र्यास महत्त्व देतो.
अ) व्यक्ती
ब) अभिव्यक्ती
क) न्याय
ड) समता
- 5) जॉर्ज गर्बनर यांनी — सिध्दांत मांडला.
अ) मशागत
ब) समाधान
क) अजेंडा सेटिंग
ड) अवलंबित्व
- 6) विकास सिध्दांतामध्ये कोणाला महत्त्व दिले जाते.
अ) समस्या
ब) लोक
क) नेते
ड) माध्यमे
- 7) माध्यमांनी — आचारसहितेचे पालन करावे.
अ) नैतिक
ब) सामाजिक
क) सामुहिक
ड) पारंपारिक
- 8) युनेस्को ने जगात 1980 मध्ये नवीन — व्यवस्था निर्माण करण्याला प्राधान्य दिले.
अ) माहिती व संवाद
ब) जागतिकीकरण
क) मुक्त अर्थव्यवस्था
ड) मानवी हक्क

- प्र.2 खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) 12
- अ) जनसंवादाची विकास सिध्दांत
 - ब) जनसंवादाची कार्ये
 - क) माध्यमांचा सामाजिक सिध्दांत
 - ड) संवादातील अडथळे
 - इ) माध्यमांचे जागतिकीकरण
 - ई) मशागत सिध्दांत
- प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) 10
- अ) माध्यमाचा जबाबदारीचा सिध्दांत स्पष्ट करा.
 - ब) अभिप्राय म्हणजे काय? अभिप्राय संवाद प्रक्रिया यशस्वी होण्यास मदत करते का? उदाहरणांसह चर्चा करा.
- प्र.4 सविस्तर उत्तर लिहा. 10
- उदारमतवादी सिध्दांतानुसार माध्यमांना अमर्याद स्वातंत्र्य असावे का? स्पष्ट करा?

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

**B.Voc Journalism (Semester- V) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Communication and Mass Communication Theories (BVJM502)

Day & Date: Friday, 22-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options. 08

- 1) Mass Media and National Development written by _____.

a) Daniel Lerner	b) Gutenberg
c) Alvin Topler	d) Keval Kumar
- 2) In the socialist theory of media, the principle of _____ is given importance

a) Geography- Nation	b) Leaders- Political
c) Economic- Labor	d) Capital- Owners
- 3) _____ This theory is outdated.

a) Soviet	b) Democracy
c) Liberal	d) Open information
- 4) The theory of free journalism gives importance to _____ independent.

a) Person	b) Expression
c) Justice	d) Equality
- 5) Jeorge Gerbner proposed the theory of _____.

a) Cultivation	b) Satisfaction
c) Agenda setting	d) Dependence
- 6) Who is given importance in development theory?

a) Problems	b) People
c) Leaders	d) Media
- 7) The media should follow the _____ code of conduct.

a) Ethical	b) Social
c) Collective	d) Traditional
- 8) In 1980, UNESCO gave priority to creating a new _____ system in the world.

a) Information and communication	b) Globalization
c) Free economy	d) Human rights

Q.2 Write Short Answer. (Any Four) 12

- a) Development theory of mass communication
- b) Function of mass communication
- c) Social theory of media
- d) Communication barriers
- e) Globalization of media
- f) Cultivation theory

- Q.3 Write the answer to any one of the following questions. 10**
- a) Explain theory of responsibility of media?
 - b) What is feedback? Does feedback help make the communication process successful? Discuss with examples.
- Q.4 Write a detailed answer. 10**
- Should media have unlimited freedom according to liberal theory? explain?

Seat No.	
----------	--

**B.Voc Journalism (Semester - V) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Media Industry Management (BVJM503)

Day & Date: Saturday, 23-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

08

- 1) व्यवस्थापन कौशल्ये ---- येथील व्यवस्थापकांना लागू होतात.
अ) संस्थेतील मध्यम पातळी ब) संस्थेतील सर्वोच्च स्तर
क) संस्थेतील कार्यकारी स्तर ड) संस्थेतील सर्व स्तर
- 2) ---- कर्मचाऱ्यांना काम पूर्ण करण्याच्या सूचना देणे.
अ) संघटन ब) निर्देशन
क) नियोजन ड) नियंत्रण
- 3) ---- संस्थेच्या सुरळीत आणि प्रभावी व्यवस्थापनासाठी व्यवस्थापनाची चौदा तत्त्वे सूचीबद्ध केली आहेत.
अ) फ्रेडरिक डब्ल्यू. टेलर ब) हेन्री फेयोल
क) रॉबर्ट ओवेन ड) यापैकी नाही
- 4) माहिती आणि संदेश निर्मिती, वितरण आणि प्रचार करणारी संस्था ---- संस्था आहेत.
अ) माध्यम ब) अन्न
क) आयटी ड) टेलिमार्केटिंग
- 5) माध्यम संस्था ---- बाजारपेठेत सेवा देतात.
अ) एक ब) दोन
क) तीन ड) चार
- 6) टेलिव्हिजन आपल्या देशात उशिरा सप्टेंबर ---- मध्ये आला.
अ) 1939 ब) 1949
क) 1959 ड) 1969
- 7) जेव्हा एखादी संस्था एकापेक्षा जास्त प्रकारच्या मीडिया कंपनीच्या मालकीची असते तेव्हा तिला ---- मालकी म्हणतात.
अ) साखळी ब) क्रॉस मीडिया
क) समूह ड) यापैकी नाही
- 8) ---- म्हणजे ग्राहकांना मीडिया उत्पादन खरेदी करण्यासाठी किंवा वापरण्यास पटवून देण्याच्या उद्देशाने सर्व साधने आणि पद्धतींचा संदर्भ देणे.
अ) जाहिरात ब) उत्पादन
क) विक्री ड) यापैकी नाही

- प्र.2 खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) 12
- अ) नेतृत्वाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
ब) माध्यम संस्थांची वैशिष्ट्ये काय आहेत?
क) जाहिराती आणि वृत्तपत्रांचे वितरण यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
ड) कामाच्या विभाजनाचे तत्त्व स्पष्ट करा.
इ) साखळी मालकी स्पष्ट करा.
ई) व्यवस्थापन सविस्तर स्पष्ट करा.
- प्र.3 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) 10
- अ) विविध माध्यम बाजार आणि उत्पन्नाचे स्रोत स्पष्ट करा.
ब) भारतातील सरकारी मालकीच्या इलेक्ट्रॉनिक मीडियाबद्दल तुमचे मत द्या. या माध्यमांच्या कार्याचे परीक्षण करा.
- प्र.4 सविस्तर उत्तर लिहा. 10
- व्यवस्थापनाची कार्ये सविस्तर स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

**B.Voc Journalism (Semester - V) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Media Industry Management (BVJM503)**

Day & Date: Saturday, 23-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options.

08

- 1) Management skills applies to managers at _____.
 - a) Middle levels in an organization
 - b) Top levels in an organization
 - c) Executive levels in an organization
 - d) All levels in the organization
- 2) _____ is giving instruction to employees to get the job done.
 - a) Organizing
 - b) Directing
 - c) Planning
 - d) Controlling
- 3) _____ listed fourteen principles of management for smooth and effective management of an organization.
 - a) Fredrick W. Taylor
 - b) Henry Fayol
 - c) Robert Owen
 - d) None of these
- 4) Organization which produce, distribute, and promote information and programming (messages) are _____ organizations.
 - a) Media
 - b) Food
 - c) IT
 - d) Telemarketing
- 5) Media companies serve _____ markets.
 - a) one
 - b) two
 - c) three
 - d) four
- 6) Television came into our country as late as in September _____.
 - a) 1939
 - b) 1949
 - c) 1959
 - d) 1969
- 7) When an organization owns more than one type of Media Company it is called _____ Ownership.
 - a) chain
 - b) cross media
 - c) conglomerate
 - d) None of these
- 8) _____ refers to all the tools and methods aimed at convincing customers to buy or use a media product.
 - a) Promotion
 - b) Manufacturing
 - c) Sale
 - d) None of these

- Q.2 Write Short Answer. (Any Four)** **12**
- a) Explain nature of leadership.
 - b) What are the characteristics of media organizations?
 - c) Explain relation between advertisement and circulation of newspaper.
 - d) Explain principle of Division of Work.
 - e) Explain chain ownership.
 - f) Explain management.
- Q.3 Write broad answers (Any One)** **10**
- a) Explain different media markets and sources of income.
 - b) Give your opinion about government owned electronic media in India. Critically examine working of these media.
- Q.4 Write broad answer.** **10**
- Explain functions of management.

Seat No.	
----------	--

**B. Voc. Journalism (Semester- VI) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Mobile Journalism**

Day & Date: Monday, 18-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

08

- 1) भारतात इंटरनेट कधी सुरू झाले?

अ) 15 ऑगस्ट 1995	ब) 20 डिसेंबर 2020
क) 1 मे 2008	ड) यापैकी नाही
- 2) इंटरॅक्टिव्हिटी म्हणजे काय?

अ) स्वीकार आणि प्रतिसाद	ब) नेटवर्क
क) खंडित संवाद	ड) यापैकी नाही
- 3) स्मार्टफोनला खालीलपैकी कोणता पर्यायी शब्द वापरला जातो?

अ) सेलिंग फोन	ब) आय फोन
क) सेल फोन	ड) यापैकी नाही
- 4) युजीसीचे पूर्णरूप कोणते?

अ) युजर गेम कमिटी	ब) युनिक जनरेटेड कंटेंट
क) युजर जनरेटेड कंटेंट	ड) यापैकी नाही
- 5) 5G तंत्रज्ञानात कोणत्या लहरी वापरल्या जातात?

अ) रेडिओ लहरी	ब) संगीत लहरी
क) बप्पी लहरी	ड) हवेच्या लहरी
- 6) लोकप्रिय 4G तंत्रज्ञान कोणते?

अ) वीमॅक्स	ब) स्प्रिंट
क) एलटीई	ड) वरील सर्व
- 7) 'एँड्रॉईड' हे काय आहे?

अ) ऑपरेटिंग डिवाईस	ब) ऑपरेटिंग सिस्टीम
क) ऑपरेटिंग प्रोटोकॉल	ड) यापैकी नाही
- 8) ट्रायचे पूर्णरूप काय?

अ) टेलिकॉम रूल्स अँड इन्स्ट्रक्शन
ब) टेलिकम्युनिकेशन रेग्युलेटरी अँथॉरिटी ऑफ इंडिया
क) ट्रायल रोल अँड इंडेक्स
ड) टेलिफोन रुरल अँथॉरिटी ऑफ इंडिया

- प्र.2 खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) 12
- अ) माध्यम मिश्रण
 - ब) वेब 2.0
 - क) ब्लॉगिंग
 - ड) यू-ट्यूब
 - इ) कृत्रिम बुद्धिमत्ता
 - ई) लाईव्ह स्ट्रीमिंग
- प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) 10
- अ) मोबाईल पत्रकारितेत व्हिडिओ फुटेजचे असलेले महत्त्व सांगा?
 - ब) मोबाईल पत्रकारितेत मोजो कीटचे असलेले महत्त्व सांगा?
- प्र.4 सविस्तर उत्तर लिहा. 10
- ग्राहक निर्मित आशय ही संकल्पना नेककी काय आहे त्याची चर्चा करा?

Seat No.	
----------	--

**B. Voc. Journalism (Semester- VI) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Mobile Journalism**

Day & Date: Monday, 18-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options.

08

- 1) When was the Internet launched in India?
 - a) 15 August 1995
 - b) 20 December 2020
 - c) 1 May 2008
 - d) None of these
- 2) What is interactivity?
 - a) Acceptance and response
 - b) Network
 - c) Broken Communication
 - d) None of these
- 3) Which of the following alternative word is used for smartphone?
 - a) Celling phone
 - b) I phone
 - c) Cell phone
 - d) None of these
- 4) What is the full form of UGC?
 - a) User Game Committee
 - b) Unique Generated Content
 - c) User Generated Content
 - d) None of these
- 5) What waves are used in 5G technology?
 - a) Radio Waves
 - b) Music Waves
 - c) Bappi Lahari
 - d) Waves of air
- 6) What are the popular 4G technologies?
 - a) WiMAX
 - b) Sprint
 - c) LTE
 - d) All of the above
- 7) What is 'Android'?
 - a) Operating device
 - b) Operating system
 - c) Operating protocol
 - d) None of this
- 8) What is the full form of TRAI?
 - a) Telecom Rules and Instructions
 - b) Telecommunication Regulatory Authority of India
 - c) Trial Roll and Index
 - d) Telephone Rural Authority of India

Q.2 Write Short Answer. (Any Four)

12

- a) Media Convergence
- b) Web 2.0
- c) Blogging
- d) YouTube
- e) Artificial Intelligence
- f) Live Streaming

- Q.3 Answer the following question. (Any One)** **10**
- a) Explain the importance of video footage in mobile journalism?
 - b) Explain the importance of MoJo kits in mobile journalism?
- Q.4 Discuss what exactly is a User Generated Content?** **10**

Seat No.	
-----------------	--

**B. Voc. Journalism (Semester- VI) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Compulsory English II**

Day & Date: Tuesday, 19-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options. 08

- 1) What glides on the lake?

a) Deer	b) Peacock
c) Duck	d) Swans
- 2) Who is the narrator of my last Duchess.

a) The Poet	b) The emissary
c) The Duchess	d) The Duck
- 3) Who is evoked from the poet?

a) The Poet Anchorite	b) Sita
c) The Children	d) The Animals
- 4) What was the cause of the death of duchess?

a) Illness	b) Accident
c) Drowning	d) The duke
- 5) What is the purpose of the emissary visit?
 - a) To invest age the duchess's death
 - b) To arrest the duke
 - c) To negotiate a marriage with the duke
 - d) To negotiate a marriage with the
- 6) What should we not lament.

a) Dreams	b) Fall of Roses
c) Transient Feelings	d) Fall of Hope
- 7) Who is the painter of the duchess portrait?

a) Aphra Pandolf	b) Fra Pangol
c) Aphra Behn	d) Fra Pandolf
- 8) What springs again like elastic?

a) Tragedy	b) Family
c) Hope	d) Death

Q.2 Write the answers in short (Any four out of six) 12

- a) Describe the impact of the first line with relation to the theme of the ode to beauty?
- b) Explain the personality of the duchess?
- c) Describe the imagery and its effectiveness in the life?
- d) Why is ode to beauty considered to be a romantic poem?
- e) Discuss the difference in the behavior of the girls in the story?
- f) Who do you think our best that the poet refers to?

Q.3 Broad Question. (Any Three)**30**

- a) Explain benefits of the social skills.
- b) Give five characteristics of good leader.
- c) Explain the importance of media literacy.
- d) Mention four habits which show that you are conscious of the environment and understand the need to conserve it.

Q.4 Broad question.**20**

- a) Discuss the three main aspects of health literacy.
- b) Give three good uses of media literacy skills.

Seat
No.

**B.Voc Journalism (Semester-VI) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Media Law & Ethics**

Day & Date: Wednesday, 20-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

08

- 1) भारतीय वृत्तपत्रात परकीय गुंतवणुका मर्यादा ---- टक्के आहे.
अ) 51 ब) 49
क) 26 ड) 74
- 2) न्यायालयाचा अवमान कायदा ---- करण्यात आला.
अ) 1970 ब) 1971
क) 1972 ड) 1943
- 3) ---- या वर्षी इंदिरा गांधी यांनी आणुबाणी लागू केली.
अ) 1969 ब) 1975
क) 1978 ड) 1980
- 4) दूरदर्शन आणि आकाशवाणी ---- अंतर्गत चालवले जाते.
अ) प्रसारभारती ब) विविध भारती
क) लोकभारती ड) गंगाभारती प्रसार
- 5) प्रसार भारती कायदा ---- मध्ये करण्यात आला.
अ) 1991 ब) 1990
क) 1975 ड) 1978
- 6) ---- कलमाने प्रसारमाध्यमांना स्वातंत्र्य बहाल करण्यात आले.
अ) 19 (1) अ ब) 19 (क)
क) 19 ड) 21
- 7) वृत्तपत्र आणि पुस्तक नोंदणी कायदा केव्हा अस्तित्वात आला?
अ) 1955 ब) 1967
क) 1867 ड) 1976
- 8) भारतात माहिती अधिकार कायदा केव्हा केला.
अ) 2003 ब) 2002
क) 2007 ड) 2005

- प्र.2 खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) 12
- अ) मूलभूत अधिकार
ब) भारतीय संसद
क) सर्वोच्च न्यायालय
ड) माध्यमांसाठी आचारसंहिता
इ) कॉपीराईट कायदा
ई) मानवी हक्क आयोग
- प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) 10
- अ) भाषण आणि अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य सविस्तर स्पष्ट करा? त्यात माध्यम स्वातंत्र्य समाविष्ट आहे का? चर्चा करा.
ब) भारतात समाज माध्यमावरती कोणती बंधने असावीत की नसावीत. सविस्तर चर्चा करा.
- प्र.4 सविस्तर उत्तर लिहा. 10
- माहिती अधिकार कायद्याचा इतिहास, महत्व आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?

Seat No.	
----------	--

**B.Voc Journalism (Semester-VI) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Media Law & Ethics**

Day & Date: Wednesday, 20-12-2023
Time: 11:00 AM To 01:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options. 08

- 1) Foreign investment limit in Indian newspaper is allowed up to _____ percent.

a) 51	b) 49
c) 26	d) 74
- 2) The Contempt of Court Act was introduced in _____.

a) 1970	b) 1971
c) 1972	d) 1943
- 3) _____ In this year Indira Gandhi imposed emergency in media.

a) 1969	b) 1975
c) 1978	d) 1980
- 4) Television and Radio are operated under _____.

a) Prasar Bharti	b) Various Bharti
c) Lok Bharti	d) Gangabharati Prasar
- 5) Prasar Bharati Act was enacted in _____.

a) 1991	b) 1990
c) 1975	d) 1978
- 6) Freedom of media was granted by _____ clause.

a) 19(1) A	b) 19(C)
c) 19	d) 21
- 7) When did the Newspaper and Book Registration Act _____.

a) 1955	b) 1967
c) 1867	d) 1976
- 8) When was the Right to Information Act enacted in India?

a) 2003	b) 2002
c) 2007	d) 2005

Q.2 Write Short Answer (Any Four)

12

- a) Fundamental Rights
- b) Parliament of India
- c) Supreme Court
- d) Code of Conduct for Media
- e) Copyright Law
- f) Human Rights Commission

- Q.3 Answer the following question. (Any One)** **10**
- a) Explain concept of freedom of speech and expression in detail? Does media freedom included in it? Discuss.
 - b) Do you think restrictions on social media are necessary in India? Discuss in detail.
- Q.4 Write a detailed answer.** **10**
- Explain the history, importance and features of Right to Information Act?

Seat No.	
----------	--

**B. Voc. Journalism (Semester - VI) (New/Old) (CBCS) Examination
Oct/Nov-2023**

Mobile Journalism

Day & Date: Monday, 18-12-2023
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 70

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

14

- 1) ऑनलाईन संज्ञापनाचे वैशिष्ट्य कोणते?
अ) अतिमाहिती
ब) वेळ आणि जागेची लवचिकता
क) फक्त मजकूर आधारित
ड) दस्तऐवजीकरण
- 2) डिजिटल पत्रकारितेतील नवा प्रवाह कोणता?
अ) विकास पत्रकारिता
ब) गुन्हे पत्रकारिता
क) मोजो
ड) यापैकी नाही
- 3) भारतातील इंटरनेट सेवेचे प्रारंभीचे नाव काय होते?
अ) व्ही. एस. एन. एल.
ब) बी. एस. एन. एल.
क) आयडीया
ड) जिओ
- 4) डिजिटल प्लॅटफॉर्मच्या वापरकर्त्यांना आकर्षित करण्यासाठी कोणती क्लुप्ती वापरली जाते?
अ) पेड न्यूज
ब) क्लिक बेट
क) जाहिरात
ड) बातमी
- 5) वेब 1.0 ची पहिली पिढी ---- या नावाने देखील ओळखली जाते.
अ) माहितीपूर्ण वेब
ब) संप्रेषणात्मक वेब
क) सोशल वेब
ड) साउंड वेब
- 6) खालीलपैकी कशाचा डिजिटल ऑडिओ फायलीमध्ये समावेश आहे?
अ) वेबकास्टिंग
ब) पॉडकास्टिंग
क) मालिका
ड) यापैकी नाही
- 7) न्यू मीडियाची खालीलपैकी कोणती वैशिष्ट्ये आहेत?
अ) डिजिटल
ब) परस्परसंवादी
क) आभासी
ड) वरील सर्व
- 8) खालीलपैकी कोणते नवमाध्यमाचे कार्य नाही?
अ) माहिती
ब) शिक्षण
क) मनोरंजन
ड) विखंडन

- 9) 5G तंत्रज्ञानात कोणत्या लहरी वापरल्या जातात?
 अ) रेडिओ लहरी
 ब) संगीत लहरी
 क) बप्पी लहरी
 ड) हवेच्या लहरी
- 10) ——— तयार करण्यासाठी वर्डप्रेस वापरला जातो.
 अ) फिल्म्स
 ब) ब्लॉग्स
 क) व्हायरल
 ड) सौंदर्यशास्त्र
- 11) नव माध्यम तंत्रज्ञान ——— म्हणून देखील ओळखले जाते.
 अ) ऑफलाइन तंत्रज्ञान
 ब) डिजिटल मीडिया तंत्रज्ञान
 क) विभाग मीडिया तंत्रज्ञान
 ड) यापैकी काहीही नाही
- 12) कोणत्या माध्यमांवर मल्टीमीडिया वापरण्यास मोठा वाव आहे?
 अ) डिजिटल
 ब) दूरदर्शन
 क) रेडिओ
 ड) प्रिंट
- 13) ऑनलाइन पत्रकारिता कशाद्वारे तयार केलेल्या आणि वितरित केलेल्या सामग्रीचा संदर्भ देते?
 अ) डेस्क
 ब) पारंपारिक माध्यम
 क) ऑफलाइन
 ड) इंटरनेट
- 14) मोबाईल फोनचा शोध कोणी लावला?
 अ) मार्टिन ल्युथर किंग
 ब) नरेंद्र मादी
 क) धीरूभाई अंबानी
 ड) डॉ. मार्टिन कूपर

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणत्याही 4)

14

- अ) गिम्बल स्टिक
 ब) नागरिक पत्रकारिता
 क) मोबाईल ॲप्स
 ड) ग्राहक निर्मित आशय
 इ) यू-ट्यूबर

प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

14

- अ) मोबाईल पत्रकारितेत व्हिडिओ फुटजचे असलेले महत्त्व सांगा?
 ब) फेसबुक लाईव्हची लोकप्रियता उदाहरणांसह विशद करा?
 क) मोबाईल पत्रकारितेत मोजो कीटचे असलेले महत्त्व सांगा?

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

14

- अ) मल्टिमिडीया रिपोर्टिंग ही संकल्पना उदाहरणांसह लिहा?
 ब) बॅकपॅक जर्नालिझम ही संकल्पना उदाहरणांसह लिहा?

प्र.5 सविस्तर उत्तर लिहा.

14

मोबाईल पत्रकारितेसाठी आवश्यक असलेल्या कौशल्यांची चर्चा करा?

Seat No.	
----------	--

**B. Voc. Journalism (Semester - VI) (New/Old) (CBCS) Examination
Oct/Nov-2023
Mobile Journalism**

Day & Date: Monday, 18-12-2023
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternatives given below. 14

- 1) What are the features of online Communication?
 - a) Information Overload
 - b) Flexibility of time and Space
 - c) Only Text based
 - d) Documented
- 2) What is the new trend in digital journalism?
 - a) Development Journalism
 - b) Crime journalism
 - c) Mojo
 - d) None of these
- 3) What was the initial name of Internet service in India?
 - a) VSNL
 - b) BSNL
 - c) Idea
 - d) Jio
- 4) What camouflage is used to attract users of digital platforms?
 - a) Paid News
 - b) Click bet
 - c) Advertising
 - d) News
- 5) The first generation of the web 1.0, also known as _____.
 - a) Informational web
 - b) Communicative web
 - c) Social web
 - d) Sound web
- 6) Which of the following includes digital audio files?
 - a) Webcasting
 - b) Podcasting
 - c) Series
 - d) None of these
- 7) Which of the following are the characteristics of New Media?
 - a) Digital
 - b) Interactive
 - c) Virtual
 - d) All of these
- 8) Which of the following is not the function of New Media?
 - a) Information
 - b) Education
 - c) Entertainment
 - d) Fragmentation
- 9) What waves are used in 5G technology?
 - a) Radio Waves
 - b) Music Waves
 - c) Bappi Lahari
 - d) Waves of air
- 10) Wordpress is used to create _____.
 - a) Films
 - b) Blogs
 - c) Virals
 - d) Aesthetics

- 11) New Media Technology is also known as _____.
a) Offline Technology b) Digital Media Technology
c) Section Media Technology d) None of these
- 12) On what media there is large scope of using multimedia?
a) Digital b) Television
c) Radio d) Print
- 13) Online journalism refers to content created and distributed over?
a) Desk b) Traditional media
c) Offline d) Internet
- 14) Who invented the mobile phone?
a) Martin Luther King b) Narendra Modi
c) Dhirubhai Ambani d) Dr. Martin Cooper

Q.2 Answer the following. (Any Four)**14**

- a) Gimbal stick
b) Citizen Journalism
c) Mobile Apps
d) User Generated Content
e) Youtuber

Q.3 Answer the following question. (Any Two)**14**

- a) Explain the importance of video footage in mobile journalism?
b) Explain the popularity of Facebook Live with examples?
c) Explain the importance of MoJo kits in mobile journalism?

Q.4 Answer the following question. (Any One)**14**

- a) Write the concept of multimedia reporting with examples?

OR

- b) Write the concept of backpack journalism with examples?

Q.5 Answer the following questions in details.**14**

Discuss the skills required for mobile journalism?

Seat No.	
----------	--

**B. Voc. Journalism (Semester- VI) (New/Old) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Compulsory English II**

Day & Date: Tuesday, 19-12-2023
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options. 08

- 1) What did Robert find which was left by his wife?
 - a) Money
 - b) Ticket
 - c) Note
 - d) Lunch
- 2) How much money was Aksionv Luggage?
 - a) 8000rubles
 - b) 20000 rubles
 - c) 2000rubles
 - d) 80000 rubles
- 3) Who did the wife write a petition to?
 - a) Chief of Police
 - b) Chief Justic
 - c) Czar
 - d) Romantic Church
- 4) How many children are listening to the story?
 - a) Five
 - b) Two
 - c) Three
 - d) Forget and Happy One
- 5) What glides on the lake?
 - a) Deer
 - b) Peacock
 - c) Duck
 - d) Swans
- 6) Who is evoked from the poet?
 - a) The Poet Anchorite
 - b) Sita
 - c) The Children
 - d) The Animals
- 7) What is the purpose of the emissary visit?
 - a) To invest age the duchesses death
 - b) To arrest the duke
 - c) To negotiate a marriage with the duke
 - d) To negotiate a marriage with the duchess
- 8) Who is the painter of the duchess portrait?
 - a) Aphra Pandolf
 - b) Fra Pangol
 - c) Aphra Behn
 - d) Fra Pandolf

Q.2 Write Short Answer. (Any Four) 12

- a) Why was the Quick family garden wild and carefree?
- b) Why did Aksionov leave the inn early?
- c) Describe the use of memory and tradition in the poem?
- d) Describe the impact of the first line with relation to the theme of the ode to beauty?
- e) Describe the imagery and its effectiveness in the life?
- f) Discuss the difference in the behavior of the girls in the story?

- Q.3 Broad Question. (Any Three)** **30**
- a) Give five uses of technology literacy skills?
 - b) How can technology literacy skills help learners in the future?
 - c) Explain benefits of the social skills.
 - d) Explain the importance of media literacy.
- Q.4 Broad question.** **20**
- a) Enumerate two political issues in your state that you would like the government to address.
 - b) Discuss the three main aspects of health literacy.

- 9) बनेट आणि कोलमन कंपनीने ---- ला सर्वोच्च न्यायालयात आव्हान दिले आहे.
 अ) श्रमिक पत्रकार कायदा
 ब) जीवनावश्यक वस्तू कायदा
 क) किंमत आणि पृष्ठे अनुसूची कायदा
 ड) यापैकी नाही
- 10) भारताच्या संविधान सभेने ---- रोजी भारतीय राज्यघटना स्वीकारली.
 अ) 26 नोव्हेंबर 1949
 ब) 26 जानेवारी 1950
 क) 26 डिसेंबर 1950
 ड) यापैकी नाही
- 11) केबल टेलिव्हिजन नियमन कायदा ---- मध्ये लागू करण्यात आला.
 अ) 2000 वर्षी
 ब) 2005 वर्षी
 क) 1995 वर्षी
 ड) यापैकी नाही
- 12) श्रमिक पत्रकारांसाठी ---- या वर्षी कायदा करण्यात आला.
 अ) 1953 वर्षी
 ब) 1957 वर्षी
 क) 1955 वर्षी
 ड) यापैकी नाही
- 13) भारतीय राज्यघटना सुरु होण्याच्या वेळी ---- भागांमध्ये विभागली गेली होती.
 अ) वीस
 ब) बावीस
 क) पंचवीस
 ड) यापैकी नाही
- 14) ---- हा अनधिकृत वापर आहे, विशेषतः पेटंट किंवा कॉपीराइटचा.
 अ) उल्लंघन
 ब) गोपनीयतेवर आक्रमण
 क) निंदा
 ड) यापैकी नाही

प्र.2 खालीलपैकी चार प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही 4)

16

- अ) भारतीय राज्यघटना आणि माध्यम यांचे महत्त्व लिहा.
 ब) सायबर कायदांचे महत्त्व स्पष्ट करा.
 क) माध्यम कायदांचा इतिहास याविषयी लिहा.
 ड) ट्रेड मार्क म्हणजे काय?
 इ) माध्यमातील नितीतत्वे यावर प्रकाश टाका.
 ई) कॉपी राईट यावरती संक्षिप्त टिप लिहा.

प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

12

- अ) माहिती अधिकार कायदा 2005 च्या वैशिष्ट्यांवर चर्चा करा?
 ब) लोकपाल याविषयी लिहा.
 क) गोपनीयतेच्या अधिकारावर संक्षिप्त टीप लिहा.
 ड) भारतातील आणीबाणीवर लिहा.

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

14

- अ) भारताच्या राष्ट्रपतींचे अधिकार आणि कार्ये काय आहेत?
 ब) महिलांचे असभ्य प्रतिनिधित्व (प्रतिबंध) अधिनियम 1986 च्या तरतुदी काय आहेत?

प्र.5 मूलभूत अधिकारांचे महत्त्व काय आहे?

14

Seat No.	
----------	--

**B. Voc Journalism (Semester - VI) (New) (Old) (CBCS) Examination
Oct/Nov-2023**

Writing and production for MOJO

Day & Date: Thursday, 21-12-2023
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 70

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

14

- 1) कुकीजचा वापर कशासाठी केला जातो?

अ) स्वयंपाकघरात	ब) अभ्यागतांच्या आवडीनिवडीचा शोध
क) हॅकिंगसाठी	ड) यापैकी नाही
- 2) एसईओचे पूर्णरूप कोणते?

अ) सर्च इंग्लिश ऑफिस	ब) सर्च इंजिन ऑप्टिमायझेशन
क) सर्च इंजिन ऑप्टिकल	ड) यापैकी नाही
- 3) क्लिक बेटचा हेतू काय?

अ) युझर्सना आकर्षित करणे	ब) युझर्सना ट्रोल करणे
क) युझर्सना फसविणे	ड) यापैकी नाही
- 4) खालीलपैकी सोशल नेटवर्किंग ॲप कोणते?

अ) कू	ब) लिंकडइन
क) इन्स्टाग्राम	ड) वरील सर्व
- 5) होमपेज ---- आहे.

अ) विश्वकोश लेखांची अनुक्रमणिका	ब) जिथे सर्व इंटरनेट डेटा संग्रहित केला जातो
क) इंटरनेट प्रवेशासाठी आवश्यक	ड) वेबसाइटचे पहिले पृष्ठ
- 6) मोबाईल पत्रकारितेत सीएमएस म्हणजे काय?

अ) कंटेंट मॅनेजमेंट सिस्टीम	ब) कोअर मॅग्नेट सिस्टीम
क) कमिशन मीडिया सिस्टीम	ड) यापैकी नाही
- 7) मोबाईल पत्रकारितेत RSS म्हणजे काय?

अ) रीडिंग सोशल स्टार्इल	ब) रीडिंग सिम्पल स्टार्इल
क) रीडिंग सिम्पल सिंडीकेशन	ड) राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ
- 8) पी. पी. सी. चे पूर्णरूप सांगा?

अ) पे-पर-क्लिक	ब) पाकिस्तान प्रीमिअर कंपनी
क) पीस-पर-क्लिक	ड) यापैकी नाही

- 9) डब्लू डब्लू डब्लूचे पूर्णरूप कोणते?
 अ) वर्ल्ड वाईड वेब ब) वर्ल्ड वेडिंग वेब
 क) वर्ल्ड वाईन वेब ड) वरीलपैकी काहीही नाही
- 10) अनुराग ठाकूर कोणत्या खात्याचे मंत्री आहेत?
 अ) संरक्षण मंत्री ब) कृषी मंत्री
 क) माहिती व प्रसारण मंत्री ड) ग्रामविकास मंत्री
- 11) व्हिडीओ एडिटिंगसाठी कोणते मोबाईल ॲप लोकप्रिय आहे?
 अ) इनडिझाइन ब) कार्टूनमास्टर
 क) लिपिकार टेक्स्ट ड) यापैकी नाही
- 12) न्यूज पोर्टलच्या बातमीची लोकप्रियता कशात मोजली जाते?
 अ) हिट्स ब) अंकाचा खप
 क) बातम्यांची संख्या ड) यापैकी नाही
- 13) खालीलपैकी कोणती होस्टिंग कंपनी आहे?
 अ) होस्टिंगराजा ब) फिनोलेक्स
 क) किंगफिशर ड) नेस्ले
- 14) ऑनलाईन खरेदी म्हणजे?
 अ) इ-कॉमर्स ब) वाणिज्यिक संगणकीकरण
 क) संगणक आधारित व्यवहार ड) यापैकी नाही

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही 4)

14

- अ) मोजो स्टोरीटेलिंग
 ब) स्ट्रिमिंग ॲप्स
 क) ग्राहक निर्मित आशय
 ड) ट्रायपॉड
 इ) नागरिक पत्रकारिता

प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

14

- अ) फेसबुक लाईव्ह म्हणजे काय? त्याच्या लोकप्रियतेची चर्चा करा?
 ब) पॉपअप जाहिराती म्हणजे काय? त्याची वैशिष्ट्ये सविस्तर लिहा?
 क) मोबाईल पत्रकारितेच्या ग्राहक मानसिकतेची चर्चा करा?

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

14

- अ) मोबाईल पत्रकारितेत पी-टू-सीचे असलेले महत्त्व विषद करा?
 ब) मोबाईल पत्रकारितेत मुलाखतीचे असलेले महत्त्व विषद करा?

प्र.5 कॅमेरा शॉट्सचे विविध प्रकार सांगून त्याचा मोबाईल पत्रकारितेत कसा उपयोग होतो ते लिहा?

14

Seat No.	
----------	--

**B. Voc Journalism (Semester - VI) (New) (Old) (CBCS) Examination
Oct/Nov-2023**

Writing and production for MOJO

Day & Date: Thursday, 21-12-2023
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternatives given below. 14

- 1) What are cookies used for?
 - a) In the kitchen
 - b) Discover visitors' preferences
 - c) for hacking
 - d) None of this
- 2) What is the full form of SEO?
 - a) Search English Office
 - b) Search Engine Optimization
 - c) Search Engine Optical
 - d) None of this
- 3) What is the purpose of ClickBeat?
 - a) Attracting users
 - b) Trolling users
 - c) Cheating users
 - d) None of this
- 4) Which of the following is a social networking app?
 - a) Koo
 - b) LinkedIn
 - c) Instagram
 - d) All of the above
- 5) A homepage is _____.
 - a) An index of encyclopedia articles
 - b) Where all internet data is stored
 - c) Required for access to the internet
 - d) The first page of a website
- 6) What is CMS in mobile journalism?
 - a) Content Management System
 - b) Core Magnet System
 - c) Commission Media System
 - d) None of this
- 7) What is RSS in mobile journalism?
 - a) Reading Social Style
 - b) Reading Simple Style
 - c) Reading simple Syndication
 - d) Rashtriya Swayamsevak Sangh
- 8) Explain the full nature of PPC?
 - a) Pay-per-click
 - b) Pakistan Premier Company
 - c) Piece-Par-Click
 - d) None of this
- 9) What is the full form of WWW?
 - a) World Wide Web
 - b) World Wedding Web
 - c) World Wine Web
 - d) None of the above
- 10) Anurag Thakur is the Minister of which department?
 - a) Minister of Defense
 - b) Minister of Agriculture
 - c) Minister for Information and Broadcasting
 - d) Minister for Rural Development

- प्र.2 खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) 12
- अ) कॉर्पोरेट कम्युनिकेशनची संकल्पना स्पष्ट करा.
ब) कॉर्पोरेट कम्युनिकेशनच्या महत्त्वावर चर्चा करा.
क) मीडिया संबंध काय आहे ते स्पष्ट करा.
ड) कॉर्पोरेट संप्रेषणाची साधने स्पष्ट करा.
इ) आपत्ती संप्रेषण स्पष्ट करा.
ई) संकट व्यवस्थापन म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.
- प्र.3 दिर्घोत्तरी प्रश्न (कोणताही एक) 10
- अ) कॉर्पोरेट कम्युनिकेशनचे तीन महत्त्वाचे घटक स्पष्ट करा.
ब) कॉर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटीच्या महत्त्वावर चर्चा करा.
- प्र.4 दिर्घोत्तरी प्रश्न 10
- कॉर्पोरेट कम्युनिकेशनची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

Seat No.	
-------------	--

B.Voc Journalism (Semester - IV) (CBCS) Examination: Oct/Nov-2023
Corporate Communication (BVJM401)

Day & Date: Sunday, 31-12-2023
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 40

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options.

08

- 1) _____public relations help build companies the financial reputation they require.

a) General	b) Social
c) Personal	d) Financial
- 2) The in-house corporate _____ department is the key enabler of any corporate communication effort.

a) Communication	b) Finance
c) Security	d) Management
- 3) _____is the practice of developing, cultivating and maintaining a corporate identity.

a) Individual Communication	b) Group Communication
c) corporate communication	d) Public Communication
- 4) Public relations help an _____and its publics adapt mutually to each other.

a) Organization	b) Shareholder
c) Personal	d) Public
- 5) Advertising is also a part of_____.

a) PR	b) News
c) Marketing	d) None of these
- 6) _____ Media strategies take the same approach during creation.

a) All	b) One
c) More	d) Some
- 7) Managing reputation is about_____.

a) Reporter	b) Media
c) Public Relations	d) None of these
- 8) The term _____is used in relation to public relations professionals.

a) Spin Doctor	b) Media Relations
c) Community Relations	d) Employee Relations

Q.2 Write Short Answer. (Any Four)

12

- a) Explain the concept of corporate communication.
- b) Discuss the importance of corporate communication.
- c) Explain what is Media relations.
- d) Explain the tools of corporate communication.
- e) Explain the Crisis communication.
- f) Explain what is crisis management.

- Q.3 Broad Answer question (Any one)** **10**
- a) Explain the three important elements of corporate communication.
 - b) Discuss the importance of Corporate Social Responsibility.
- Q.4 Broad Answer question** **10**
- Explain the objectives of corporate communication.